

NÕUKOGU SOOVITUS,**11. juuli 2017,****milles käsitletakse Hispaania 2017. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Hispaania 2017. aasta stabiilsusprogrammi kohta**

(2017/C 261/08)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 2,võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta, ⁽²⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 16. novembril 2016 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2017) algust. Euroopa Ülemkogu kiitis 9.–10. märtsil 2017 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. 16. novembril 2016 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles nimetati Hispaaniat ühena nendest liikmesriikidest, mille olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 9.–10. märtsil 2017. 21. märtsil 2017 võttis nõukogu vastu soovitusel euroala majanduspoliitika kohta („euroala soovitus“) ⁽³⁾.
- (2) Kuna Hispaania rahaühik on euro ning majandus- ja rahaliidu riikide majandused on tihedalt seotud, peaks Hispaania tagama allpool esitatud soovitusel 1–3 kajastuva euroala soovitusel täieliku ja õigeaegse täitmise.
- (3) 2017. aasta aruanne Hispaania kohta avaldati 22. veebruaril 2017. Selles hinnati Hispaania edusamme nõukogu poolt 12. juulil 2016 vastu võetud riigipõhiste soovitusel täitmisel, varasematel aastatel vastu võetud riigipõhiste soovitusel järelemeetmete võtmisel ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel. See sisaldas ka vastavalt määruse (EL) nr 1176/2011 artiklile 5 tehtud põhjalikku analüüsi, mille tulemused avaldati samuti 22. veebruaril 2017. Komisjoni analüüsi põhjal võis järeldada, et Hispaanias esineb makromajanduslik

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.⁽²⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.⁽³⁾ ELT C 92, 24.3.2017, lk 1.

tasakaalustamatus, millel on piiriülene mõju. Eeskätt vähenevad tänu jooksevkonto ülejäägile Hispaania netoväliskohustused, mis on sellegipoolest endiselt küllaltki suured ja mille tõttu võib riik olla haavatav turumuutuste suhtes. Erasektori võlatase on märkimisväärselt langenud, eriti äriühingute puhul, kuid kodumajapidamiste võlakooormus on jätkuvalt suur. Majanduskasvust on saanud võla vähenemise peamine põhjus, kuid riigi rahandusega seotud riskid on keskpikas perspektiivis siiski suured. Eriti oluline on võtta meetmeid, millega vähendatakse tasakaalustamatuse kahjuliku mõju riski Hispaania majanduse ning – Hispaania majanduse suurus ja piiriüleste tähtsust arvestades – majandus- ja rahaliidu jaoks. Finantssektor on tänu selle käimasolevale restruktureerimisele, väikestele rahastamiskuludele ja majanduse elavnemisele püsinud väga stabiilsena. Töökohtade loomine on viimastel aastatel jõudsalt edenenud ja töötuse tase on kiiresti langenud, kuid püsib siiski väga kõrgel. Tööturureformid ja palgatõusude piiramine on viimastel aastatel olnud olulisteks teguriteks arvukate töökohtade loomisel ja konkurentsivõime suurenemisel.

- (4) Hispaania esitas oma 2017. aasta riikliku reformikava 28. aprillil 2017 ja 2017. aasta stabiilsusprogrammi 29. aprillil 2017. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.
- (5) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi võeti arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on nähtud ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁽¹⁾ artikliga 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Suunistes, milles käsitletakse seda, kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega, esitas komisjon täiendavad üksikasjad selle kohta, kuidas ta kõnealust sätet kavatses kasutada.
- (6) Hispaania suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti paranduslikku osa. 2017. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt kavatses Hispaania korrigeerida ülemäärase eelarvepuudujäägi 2018. aastaks, kooskõlas nõukogu 8. augusti 2016. aasta otsusega, millega Hispaaniale teatati, et ta peab võtma ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamisel vajalikuks peetavaid puudujääki vähendavaid meetmeid (edaspidi „nõukogu 8. augusti 2016. aasta otsus“). Eelduste kohaselt väheneb valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk veelgi, jõudes 2020. aastal 0,5 %-ni SKPst. 2017. aasta stabiilsusprogrammis esitatud kuluprognosisid hõlmavad kiirteede ja finantssektoriga seotud tingimuslike kohustuste realiseerumist, mille maht on ligi 0,4 % ja 0,2 % SKPst vastavalt 2017. ja 2018. aastal. Keskpika perioodi eelarve-eesmärki, milleks on tasakaalus struktuurne eelarvepositsioon, 2017. aasta stabiilsusprogrammi perioodil prognoosi kohaselt ei saavutata. Ümberarvutatud struktuurne eelarvepositsioon⁽²⁾ peaks 2020. aastal jõudma -1,9 %-ni SKPst. 2017. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt langeb valitsemissektori võla suhe SKPsse 2017. aastal 98,8 %-ni SKPst, 2018. aastal 97,6 %-ni SKPst ja 2020. aastal 92,5 %-ni SKPst. 2017. aasta stabiilsusprogrammi makromajanduslikud eeldused on kuni 2018. aastani usutatud ja muutuvad pärast seda pisut liiga optimistlikeks. Kavandatud eesmärkide saavutamine on üldiselt jätkuvalt sõltuv soodsast majandusolukorrast, millega on aga seotud riskid. Muud eelarve-eesmärkide saavutamist ohustavad riskid on seotud hiljutiste maksumeetmete mõjust tuleneva ebakindlusega. Lisaks, kui võtta arvesse tingimuslike kohustuste eeldatavat materialiseerumist (mida komisjoni 2017. aasta kevadprognoosi kaasatud ei ole), eeldatakse 2017. aasta stabiilsusprogrammis märkimisväärselt suuremat kulude kärpimist, kui on ette nähtud komisjoni prognoosis 2017. ja 2018. aastal. Samuti ei ole täpselt välja toodud meetmeid, mida on vaja kavandatud eelarvepuudujäägi eesmärkide saavutamiseks 2018. aastal.
- (7) 8. augustil 2016 palus nõukogu Hispaaniale korrigeerida ülemäärane eelarvepuudujääk 2018. aastaks ning eelkõige vähendada valitsemissektori eelarvepuudujääki 2016. aastal 4,6 %-ni SKPst, 2017. aastal 3,1 %-ni SKPst ja 2018. aastal 2,2 %-ni SKPst. Valitsemissektori eelarvepositsiooni kõnealune paranemine vastab komisjoni 2016. aasta ajakohastatud kevadprognoosi kohasele struktuurse eelarvepositsiooni halvenemisele 0,4 % SKPst 2016. aastal ja paranemisele 0,5 % SKPst nii 2017. kui ka 2018. aastal. 2016. aastal saavutas Hispaania valitsemissektori nominaalse eelarvepuudujäägi 4,5 % SKPst, mis on väiksem nõukogu 8. augusti 2016. aasta otsuses seatud eesmärgist. Komisjoni 2017. aasta kevadprognoosis eeldatakse, et valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnustatakse kehtetuks nõukogu määrus (EU) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁽²⁾ Tsükliiselt kohandatud eelarvepositsioon, milles ei ole arvesse võetud ühekordseid ja ajutisi meetmeid ning mille komisjon on ümber arvutanud ühiselt kokku lepitud metoodikat kasutades.

langeb – eeldusel, et poliitikat ei muudeta – 2017. aastal 3,2 %-ni SKPst ja seejärel 2018. aastal 2,6 %-ni, mis on vastavalt 0,1 % ja 0,4 % SKPst rohkem kui 2017. aasta stabiilsusprogrammis ette nähtud ja nõukogu poolt seatud valitsemissektori eelarvepuudujäägi eesmärgid. Vastupidiselt 2017. aasta stabiilsusprogrammile ei eeldata kevadprognoosis eespool nimetatud tingimuslike kohustuste realiseerumist. Eeldatakse, et 2016.–2017. aasta kumulatiivne eelarvekohandus saavutatakse napilt, kuid eeldusel, et poliitikat ei muudeta, prognoositakse, et 2018. aastal nõukogu 8. augusti 2016. aasta otsuses nõutud eelarvekohandust ei saavutata. Lisaks palus nõukogu 2016. aasta augustis, et Hispaania võtaks meetmeid eelarveaamistiku tugevdamiseks, kuid 2017. aasta stabiilsusprogramm ei sisalda plaane tõhustada stabiilsusseaduse kulueeskirjade panust riigi rahanduse jätkusuutlikkusse. Üldiselt on nõukogu seisukohal, et Hispaania peab olema valmis võtma täiendavaid meetmeid stabiilsuse ja kasvu paketi nõuete ning eriti nõukogu 8. augusti 2016. aasta otsuse täitmiseks, eelkõige 2018. aastal.

- (8) Hispaanial puudub selge ja sidus riigihanke poliitikaraamistik, mis tagaks õigusnormide täitmise, konkurentsi kõrge taseme ja majandusliku tasuvuse, eeskätt tulemuslike *ex ante* ja *ex post* kontrollimehhanismide, suurema läbipaistvuse ning avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijate vahelise koordineerimise kaudu kõigil valitsustasanditel. Valitsus on 2017. aastal esitanud riigihangete järelevalve süsteemi parandamiseks mõned meetmed, mis ootavad praegu parlamendi heakskiitu.
- (9) Hispaania on teinud edusamme võitluses korruptsiooniga, eelkõige haldusotsuste tegemise läbipaistvuse osas ning konkreetsemalt erakondade rahastamise läbipaistvust, varade deklareerimist ja huvide konflikte käsitleva õigusakti jõustamisel. Nüüd tuleb keskenduda nende meetmete rakendamisele. Kuid hoolimata sellest, et uuritud on suurt hulka korruptsioonijuhtumeid nii kohalikul kui ka piirkondlikul tasandil, ei ole nendel valitsustasanditel välja töötatud korruptsiooniriskide vähendamise ennetavaid strateegiaid, mis vastaksid konkreetse valitsustasandi vajadustele, ning puudub ka kõigi valitsustasandite ühine ennetav strateegia. Konkreetseid järelmeetmeid ei ole võetud järgmiste probleemide lahendamiseks: lüngad rikkumistest teatajate kaitset käsitlevas õigusaktis, hiljuti asutatud huvide konfliktidega tegeleva ameti sõltumatuse tase ja lobitööd reguleerivate õigusnormide puudumine. Muret tekitab ka korruptsioonijuhtumite liiga aeganõudev menetlemine kohtus. Kriminaalmenetluse seadust muudeti 2015. aastal, et piirata uurimiseks ette nähtud aega ja vähendada tarbetuid viivitusi kriminaalmenetlustes. See võib siiski suurendada ohtu, et menetlustähtjad ei ole keeruliste korruptsioonijuhtumite käsitlemiseks piisavad, kui ajapikendamist võimaldavad sätted osutuvad piiravaks.
- (10) Hoolimata sellest, et Hispaania harilik käibemaksumäär vastab liidu keskmisele ning käibemaksu laekumise lõhe on väike ja vähenev, saab Hispaania käibemaksust suhteliselt vähe tulu. Selle põhjuseks on peamiselt asjaolu, et Hispaanias kohaldatakse mitmesuguste toodete ja teenuste suhtes ulatuslikult erandeid ja vähendatud maksumäärasid. Selle tulemusel esines 2014. aastal Hispaanias liidu suurim poliitikalünk (59 % võrreldes liidu keskmisega, mis oli umbes 44 %). Samuti on Hispaanias keskkonnamaksudest saadav tulu liidu väikseimate hulgas, hoolimata viimastel aastatel peamiselt energiasektoris võetud mõningatest meetmetest. Saastamise ja ressursside kasutamise maksustamine võib suurendada tulu ning tuua olulist sotsiaal- ja keskkonnakasut. Lisaks esineb normatiivset hajuvust, mille tulemusel on piirkondlikul tasandil teatavate keskkonnamaksude suhtes kasutusele võetud erinevad lähenemisviisid. Mis puudutab kulutusi, siis on valitsus teinud Hispaania sõltumatule eelarveasutusele AIReF ülesandeks viia läbi kõiki valitsemissektori tasandeid hõlmav kulutuste läbivaatamine. See läbivaatamine aitab kindlaks teha valdkondi, kus kulutusi saab katta ressursside tõhusama kasutamisega.
- (11) Töökohtade loomine on viimastel aastatel jõudsalt edenenud, seda on toetanud tööturureformid ja palgatõusude piiramine. Töötuse tase on kiiresti langenud, kuid püsib siiski liidu kõrgeimate hulgas, eelkõige noorte ja madala kvalifikatsiooniga töötajate seas, millega kaasneb oht, et need inimesed jäävad tööturult kõrvale. Peaaegu pooled töötutest on olnud töötud kauem kui aasta. Hispaania võtab meetmeid noorte toetamiseks, eeskätt noortegarantii⁽¹⁾ kriteeriumite laiendamise teel, ja pikaajalistele töötutele pakutava individuaalse toe tugevdamiseks. Meetmete tõhusus sõltub ka piirkondlike avalike tööturuasutuste tegevuse tulemuslikkusest. Nende koostööd sotsiaaltalitustega võiks parandada, et töötajatele, eelkõige pikaajalistele töötutele ja sissetuleku tagamise toetust saavatele inimestele paremini pakkuda laiendatud teenuseid. Samal ajal võiks parandada avalike tööturuasutuste koostööd tööandjatega, eeskätt täites rohkem töökohti tööturuasutuste kaudu.
- (12) Ajutiselt töötavate inimeste osakaal Hispaanias on üks liidu suurimaid ja paljud ajutised lepingud on väga lühiajalised. Võimalused ajutiselt lepingult üle minna tähtajatule töölepingule on liidu keskmisega võrreldes väga väikesed. Ajutiste lepingute laialdast kasutamist seostatakse väiksema tootlikkuse kasvu (sealhulgas seetõttu, et

⁽¹⁾ Nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta (ELT C 120, 26.4.2013, lk 1).

töölase täiendkoolituse võimalused on piiratud), kehvemate töötingimuste ja suurema vaesusriskiga. Tundub, et hiljutistel tööturureformidel on olnud kerge positiivne mõju tähtajatute ja ajutiste lepingute vahelise killustatuse vähendamisele ning tööinspeksioonide jätkuv tugevdamine on andnud häid tulemusi ajutiste lepingute kuritarvitamise vastu võitlemisel. Mõned Hispaania tööturu eripärad võivad siiski vähendada tööandjate soovi võtta töötajaid tööle tähtajatu lepinguga, sealhulgas ebakindlus töötaja töölt vabastamisele järgneva õigusliku vaidluse korral ja tähtajatu lepinguga töötajatele lepingu ülesütlemisel makstavad võrdlemisi suured hüvitised. Lisaks on inimeste töölevõtmise stiimulite süsteem endiselt laialivalgav ega ole tulemuslikult suunatud tähtajatute töölepingute kasutamise edendamisele. Hoolimata sellest, et Hispaania on hiljuti moodustanud tööhõive kvaliteedi töörühma, ei ole riik veel välja töötanud põhjalikku plaani tööturu killustatuse vastu võitlemiseks, kuigi 2014. aastal sõlmiti selleteemaline kokkulepe valitsuse ja sotsiaalpartnerite vahel.

- (13) Sissetulekutoetuse saamise tingimused on eri piirkondades ja toetuskavades erinevad, samuti on erinevad seosed aktiveerumise ja toetuste saamise vahel. Teatavad haavatavad rühmad ei saa sissetulekutoetust. Toetuskavade vähest tulemuslikkust seletavad osaliselt suured erinevused piirkondlike miinimumsissetulekutoetuste saamise tingimustes ja toetuste asjakohasuses ning riikliku toetuste süsteemi jagunemine mitmeks toetuskavaks, mis on suunatud tööotsijate eri kategooriatele ja mida haldavad eri asutused. Killustatus toob kaasa abivajajatele antava toetuse ebajärjekindluse ja takistab integreeritud süsteemide kasutuselevõttu. Mitmesuguste probleemide lahendamiseks on käimas uuring, mille eesmärk on hinnata riiklike ja piirkondlike sissetulekutoetuste kavade tulemuslikkust. Peretoetustel ei ole soovitud mõju. Lisaks sellele, kui võtta arvesse maksuvähenduste mõju, on maksusoodustuste süsteem üldiselt veidi regressiivne. Samuti suureneb lapsehoiuteenuste kasutamine märgatavalt koos perekonna sissetulekuga, millest võib järeldada, et väikese sissetulekuga peredel on juurdepääs lapsehoiuteenustele takistatud. Pikaajalise hoolduse teenuste pakkumine paraneb, kuid erineb piirkonniti ja praegused vajadused selles valdkonnas ei ole veel täidetud.
- (14) Nõrgad haridustulemused mõjutavad Hispaania tootlikkuse kasvu potentsiaali pikemas perspektiivis negatiivselt. Kuigi olukord on viimastel aastatel oluliselt paranenud, püsib haridussüsteemist varakult lahkunud noorte osakaal liidu suurimate hulgas. Piirkondade vahel on suured erinevused haridussüsteemist varakult lahkujate ja õpilaste õpitulemuste, eeskätt põhioskuste osas. Heade tulemustega piirkondades on eduka koolihariduse tagamisel oluline roll õpetajate koolitamisel ja õpilaste individuaalsel toetamisel. Hispaania on klassi kordama jäänud õpilaste määra poolest liidus teisel kohal, mis suurendab kooli pooleli jätmise riski, alandab ootuseid tulemustele ja suurendab kulutusi haridusele. Kolmanda taseme haridusega inimeste tööalane konkurentsivõime püsib võrdlemisi madal. Üliõpilaste ja õppejõudude vähene liikuvus, piiratud praktikavõimalused, stiimulite puudumine ja ülikoolide juhtimise jäikus on endiselt takistuseks ettevõtjatega tehtavale koostööle hariduse või teadusuuringute valdkonnas.
- (15) Tootlikkuse ja konkurentsivõime suurendamiseks peaks Hispaania rohkem edendama teadusuuringuid ja innovatsiooni. Innovatsiooninäitajad on siiski languses, olles nüüd madalamal tasemel kui 2007. aastal, ning lõhe Hispaania näitajate ja liidu keskmiste näitajate vahel on aja jooksul suurenenud. Kehvad tulemused innovatsiooni valdkonnas langevad kokku vähenevate kulutustega arendus- ja teadustegevusele erasektoris, mis osutab puudustele teadusuuringute ja innovatsiooni juhtimisraamistikus. Riiklik teadusagentuur, mis vastutab keskvalitsuse poole teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise haldamise eest, alustas tööd 2017. aasta alguses. Siiani puudub toetusprogrammide eelarvete süstemaatiline mitmeaastane planeerimine. Ka ei hinnata toetusprogrammide tulemuslikkust süstemaatiliselt, et nende kavandamist ja rakendamist parandada. Stiimulite puudumise ja ülikoolide juhtimise jäikuse tõttu on avaliku ja erasektori koostöö endiselt nõrk ning teadlased liiguvad vähe avaliku ja erasektori vahel. Koordineerimine eri valitsustasandite vahel ei ole optimaalne ning selle tulemusel ei avaldu riiklike ja piirkondlike poliitikate koostoime täiel määral.
- (16) Hispaania väikeettevõtjate tootlikkus on üldiselt oluliselt väiksem kui teistes suurtes liikmesriikides. Arvestades, et väikeettevõtjaid on Hispaanias väga palju, mõjutab see märkimisväärselt tootlikkust majanduses tervikuna. Ettevõtete asutamist, tegutsemist ja kasvamist takistavate tõkete kõrvaldamine tooks seetõttu kaasa investeeringute ja tootlikkuse kasvu. Hispaania valitsus on viimastel aastatel vastu võtnud hulga meetmeid, mille eesmärk on ettevõtete asutamise ja kasvu soodustamine. Selleks, et nendest reformidest täielikult kasu saada, on vaja need konsolideerida ja täielikult rakendada. 2013. aastal vastu võetud turu ühtsuse seadus on aidanud vähendada ettevõtjate lisakulusid, mille põhjuseks on ettevõtluuseeskirjades piirkonniti esinevad suured erinevused ja kattuvused. Asjaolu, et ettevõtjad kasutavad järjest enam selle seadusega ette nähtud kaebemehhanismi, et saada hüvitust turulepääsu tõkete eest, viitab sellele, et tegevuslubade andmise korda võib vaja olla veelgi lihtsustada. Tuleb rohkem pingutada, et parandada koordineerimist asjaomaste avaliku sektori haldusasutuste vahel, muu hulgas ka valdkondlike konverentside tasandil. See on hädaajalik tagamaks, et kehtivad ja kavandatavad õigusaktid kõigil tasanditel aitaksid tulemuslikult

kõrvaldada ebavajalikke tõkkeid turule sisenemisele, sealhulgas uutele ärimudelitele jagamismajanduses. Jaemügisektoris piiravad kahekordsed loanõuded jaekaubandusettevõtetele jätkuvalt ja ilma põhjusega turule sisenemist. Juhiga sõiduki teenuste sektorit ja lühiajalise majutuse teenuste sektorit reguleerivate piirkondliku tasandi õigusaktidega ette nähtud turulepääsunõuded võivad põhjendamatult takistada jagamismajanduse tasakaalustatud arengut. Hispaania on astunud 2017. aasta esimestel kuudel samme turu ühtsuse seaduse mõju võimendamiseks; näited sellest on hiljuti vastu võetud seaduse rakendamise juhend ning avaldatud loend seaduse kohaldamise headest ja halbade tavadest.

- (17) Kutsealateenused on endiselt küllaltki piiravalt reguleeritud. Mõnele teenusepakkujatele antakse valikuliselt proteksionistlikud õigused („reserveeritud tegevusalad“), samal ajal kui teised sarnase asjakohase kvalifikatsiooniga teenusepakkujad jäetakse kõrvale. Suurel hulgal kutsealadel on kohustuslik olla kutseühingu liige. Piirangute tase Hispaanias on liidu kaalutud keskmisest kõrgem ehitusinseneride, arhitektide ja giidide puhul. Patendivoliniike ja juristide puhul on piirangute tase liidu keskmisest madalam, kuigi juurdepääs juristi kutsealale on reguleeritud rangemalt kui ükski teine kutseala Hispaanias. Kutsealateenuste seaduse eelnõu, millega nähakse muu hulgas ette kutseühingu liikmeks olemise kohustuse ratsionaliseerimine, ei ole ikka veel vastu võetud. Selle reformi eesmärk on ka suurendada kutseorganite läbipaistvust ja aruandekohustust, avada põhjendamatult suletud tegevusalad ja kaitsta turu ühtsust seoses kutseteenustele juurdepääsu ja nende pakkumisega Hispaanias.
- (18) Komisjon on Euroopa poolaasta (2017) raames Hispaania majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2017. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2017. aasta stabiilsusprogrammi ja 2017. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Hispaaniale esitatud soovitude järelmeetmeid. Arvesse ei ole võetud mitte üksnes nende asjakohasust Hispaania eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka nende vastavust liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda riigi tulevastes otsustes liidu tasandi panus ja tugevdada seeläbi liidu üldist majandusjuhtimist.
- (19) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2017. aasta stabiilsusprogrammiga tutvunud ja tema arvamuse⁽¹⁾ selle kohta kajastub eelkõige allpool esitatud soovitus 1.
- (20) Nõukogu on komisjoni põhjalikust analüüsist ja kõnealusest hindamisest lähtudes 2017. aasta riikliku reformikava ja 2017. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud nõukogu soovitusel kajastuvad allpool esitatud soovitustes 1–3,

SOOVITAB Hispaanial võtta 2017. ja 2018. aastal järgmisi meetmeid.

1. Tagada, et järgitakse nõukogu 8. augusti 2016. aasta otsust, võttes sealhulgas meetmeid ka eelarveraamistiku ja riigihankemenetluse raamistiku tugevdamiseks. Viia läbi ulatuslik kuluanalüüs, et kindlaks teha võimalikud valdkonnad kulutuste tõhususe suurendamiseks.
2. Parandada koordineerimist piirkondlike tööturuasutuste, sotsiaaltalituste ja tööandjate vahel, et paremini täita töötajate ja tööandjate vajadusi. Võtta meetmeid, et propageerida inimeste töölevõtmist tähtajatute lepingutega. Kõrvaldada piirkondlikud erinevused ja killustatus sissetuleku tagamise skeemides ning parandada perekonnatoetuste skeeme, sealhulgas kvaliteetse lastehoiu kättesaadavust. Suurendada kolmanda taseme hariduse vastavust tööturu vajadustele. Käsitleda piirkondlikke erinevusi haridustulemustes, eeskätt parandades õpetajate koolitamist ja õpilaste individuaalset toetamist.
3. Tagada piisavad ja kestlikud investeeringud teadusuuringutesse ja innovatsiooni ning tugevdada nende juhtimist kõigil valitsustasanditel. Tagada turu ühtsuse seaduse põhjalik ja õigeaegne rakendamine kehtivate ja kavandatavate õigusaktide suhtes.

Brüssel, 11. juuli 2017

Nõukogu nimel

eesistuja

T. TÕNISTE

⁽¹⁾ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.